

Bakalárska štátna skúška – európske štúdiá a politiky

Tézy k predmetu: Štátna skúška z európskych štúdií

- 1) **Pojem a vývoj primárneho práva EÚ** (primárne právo EÚ od Parížskej zmluvy cez Rímske zmluvy, Zlučovaciu zmluvu, rozpočtové zmluvy, Jednotný európsky akt, Zmluvu o EÚ, Amsterdamskú zmluvu, Zmluva z Nice až po Lisabonská zmluva, vymedzenie primárneho práva, jeho vymedzenie voči sekundárnemu právu)
- 2) **Rozširovanie EÚ** (politika rozširovania ES/EÚ – jednotlivé vlny, prístupové kritériá, špecifiká prístupového procesu, dôvody a vyjednané podmienky členstva jednotlivých štátov)
- 3) **Významné osobnosti Európskej integrácie** (činnosť významných osobností: Jean Monet, Robert Schuman, Konrad Adenauer, Winston Churchill, Charles de Gaulle, Walter Hallstein, Jacques Delors, Margaret Thatcher, Helmut Kohl, Tony Blair)
- 4) **Teórie európskej integrácie** (teórie európskej integrácie – federalizmus, funkcionalizmus, medzivládny prístup, sociálny konštruktivizmus a teórie europeizácie, základné diela a autori jednotlivých teórií)
- 5) **Európska komisia** (historický vývoj postavenia Európskej komisie, vnútorná štruktúra inštitúcie a právomoci)
- 6) **Rada ministrov a Európska rada** (postavenie Rady ministrov a Európskej rady, historický vývoj, právomoci, vnútorná štruktúra inštitúcií a ich vzájomné pôsobenie)
- 7) **Európsky parlament** (postavenie Európskeho parlamentu, historický vývoj, právomoci, vnútorná inštitucionálna štruktúra – výbory, frakcie, plénum, predsedníctvo, voľby do EP)
- 8) **Ďalšie orgány EÚ** (vývoj, štruktúra a činnosť Európskeho sociálneho a hospodárskeho výboru, Výboru regiónov, vývoj, štruktúra a činnosť Európskej centrálnej banky, Európskej investičnej banky a Európskeho dvora audítorov)
- 9) **Európsky súdny dvor** (zloženie Európskeho súdneho dvora – činnosť a rozdiely v jeho štruktúre)
- 10) **Legislatívny proces EÚ** (riadny a mimoriadny legislatívny proces – priebeh, zapájanie ostatných inštitúcií – Európskej komisie, Rady EÚ, Európskeho parlamentu a parlamentov členských štátov)

- 11) **Spoločná poľnohospodárska a rybárska politika** (príčiny vzniku, vývoj, hlavné ciele, nástroje a princípy fungovania, pokusy o reformy, osobitná rybárska politika EÚ)
- 12) **Regionálna politika EÚ** (vývoj regionálnej politiky EÚ - hlavné ciele, nástroje, kľúčové dokumenty danej politiky pre SR – stanovené priority, možnosti čerpania fondov pre roky 2014-2020)
- 13) **Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika** (SZBP – míľniky vývoja, Európska politická spolupráca, založenie, ciele, hlavné nástroje, revízia SZBP (Amsterdamská a Lisabonská zmluva), Európska bezpečnostná a obranná politika, vzťah EÚ s NATO)
- 14) **Ďalšie politiky EÚ** (európska menová politika, životné prostredie, energetika, dopravná politika, spolupráca v oblasti vnútra a justície)
- 15) **Slovensko a Európska únia** (Asociačná dohoda, vyjednávanie podmienok členstva, postavenie SR v rámci EÚ – postoje k dôležitým otázkam, personálne obsadenie inštitúcií – EP, EK)
- 16) **Europeizačná konfliktná línia** (teória euroskepticizmu – hlavní predstavitelia a euroskeptické strany v Európe – UKIP, FN, Jobbik, euroskeptickí politici – Geert Wilders, Le Pen, Nigel Farage, Lech Kaczyński, Václav Klaus)
- 17) **Ukotvenie nadnárodných politických strán do inštitucionálneho politického systému** (teoretické koncepty nadnárodných straníckych rodín – tematické okruhy záujmov a ich presadzovanie, inštitucionalizácia a fungovanie strán v politickom systéme EÚ v kontexte volieb do Európskeho parlamentu)
- 18) **Programové orientácie nadnárodných európskych straníckych rodín** (postoje jednotlivých straníckych rodín – programy nadnárodných európskych straníckych rodín a ich ideologické kritéria, ideologické prepojenie straníckych rodín vrátane národných štiepení a ich prenikania do nadnárodných organizácií)
- 19) **Súčasný integračný proces v EÚ, interakcia ekonomických a politických faktorov, vrátane transformácie EÚ** (krízový management v eurozóne, six-pack, twopack, tzv. Blueprint, výstavba menovej únie, súčasné trendy európskej integrácie v oblasti imigrácie, ochrany hraníc, boje proti terorizmu atď.)

- 20) Externá dimenzia EÚ** (vzťah EÚ s medzinárodnými aktérmi: USA, Rusko, Čína, s rozvojovými štátmi, ďalšie možnosti rozšírení EÚ, kandidátske štáty)

Literatúra:

- DRULÁK, P. 2010. *Teorie mezinárodních vztahů*. 2.vyd. Praha: Portál, 2010. 224 s. ISBN 978-80-7367-721-3.
- DRULÁKOVÁ, R.; DRULÁK, P. 2011. *Tvorba a analýza zahraniční politiky*. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2011. 184 s. ISBN 978-80-245-1815-2.
- FIALA, V. a kol., 2011. *Prosazování národních zájmů členských zemí EU. Lotyšsko, Litva a Estonsko*. Olomouc: Iuridicum Olomoucense, 2011. 191 s. ISBN 978-80-87382-20-2.
- FIALA, P.; PITROVÁ, M. 2009. *Evropská unie*. 2. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2009. 805 s. ISBN 9788073251802.
- FIALA, P.; KRUTÍLEK, O.; PITROVÁ, M. 2018. *Evropská unie*. Brno: Centrum pro Demokracii a Kulturu, 2018. 805 s. ISBN: 978-80-7325-450-6.
- FIALA, P.; MAREŠ, M. 2002. *Evropské politické strany*. Brno: Masarykova univerzita, 2002.
- FIALA, P.; MAREŠ, M.; SOKOL, P. 2007. *Eurostrany, Politické strany na evropské úrovni*. Praha: Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-05-9.
- FIGEL, J.; ADAMIŠ, M. 2003. *Slovensko na cestě do Európskej únie*. Bratislava: Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku, 2003. 204 s. ISBN: 978-80-8908-967-3.
- FILIPEC, O. 2017. *Externí dimenze EU: od počátků spolupráce po řešení aktuálních výzev*. Olomouc: Iuridicum Olomoucense, o.p.s., 2017. 281 s. ISBN: 978-80-87382-96-7.
- FRIIS, L. 2003. *EU Enlargement- And then there were 28?* In BOOMBERG, E.; STUBB, A. *The European Union : How does it Work?* New York: Oxford University Press, 2003. s.177-195. ISBN 0-19-924766-8.
- KANIOK, P.; PITROVÁ, M.; FIALA, P. 2003. *Rozšiřování ES/EU*. 3. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003. 248 s. ISBN 80-210-3041-0.
- KARAS, V.; KRÁLIK, A. 2012. *Právo Európskej únie*. 1.vyd. Praha: C.H. Beck, 2012. 526 s. ISBN 978-80-7179-287-1.
- KRATOCHVÍL, P. 2008. *Teorie evropské integrace*. Praha: Portál, 2008. 224 s. ISBN: 978-80-7367-467-0.
- MIHÁLIK, J. 2013. *Európska únia alebo federácia národných štátov?* Bratislava: Wolters Kluwer, 2013. ISBN 9788080785314.
- SCHIMMELFENNING, F.; SEDELMEIER, U. 2005. *The Europeanization of Central and Eastern Europe*. London: Cornell University Press. 230 s. ISBN: 0-8014-8961-X.
- STRÁŽNICKÁ, V. 2009. *Európska integrácia a právo Európskej únie*. Bratislava: Eurokódex 2009. ISBN 9788089447008.
- ŠIŠKOVÁ, N. 2018. *The European Union- What is Next?* Köln: Wolters Kluwer. 347 s. ISBN: 978-3-452-29186-8.

UNIVERZITA SV. CYRILA A METODA V TRNAVE
NÁM. J. HERDU 2, 917 01 TRNAVA
FAKULTA SOCIÁLNYCH VIED
Bučianska 4/A, 917 01 Trnava

TOPALOFF, L. K. 2012. *Political Parties Euroscepticism*. New York: Palgrave Macmillan. 258 s. ISBN: 978-1-137-00968-5.

WALLACE, H.; POLLACK, M. A.; YOUNG, A. R. 2014. *Policy-Making in the European Union*. Seventh Edition. Oxford: Oxford University Press, 2014. 616 s. ISBN 978-0-19-968967-5.